

SKANDINAVIENS STÖRSTA HAMN - I STORA DRAG



STOR HAMN, STO

INNEHÅLL

Göteborgs linjeutbud	4-5
Container	6
Olja/energi	7
Ro/ro	8
Passagerare	9
Järnväg	12-13
Bilar	14
Hållbar hamn	15
En hamn med framtidspotential	16-17
Tillväxt	18-19



RA MÖJLIGHETER



Gothenburgs Hamn är Skandinavien största hamn och har ett utmärkt geografiskt läge för att nå alla delar av Skandinavien och Baltikum. Med sin position och läge har Göteborg vunnit utmärkelsen "Sveriges bästa logistikläge" nio år i följd.

70 procent av Nordens industri och befolkning finns inom ett avstånd av 500 km. 25 procent av Sveriges utrikeshandel och två av tre containrar i landet går via oss. Vi är enda hamn i Sverige som kan ta emot världens största containerfartyg, samtidigt som vi erbjuder destinationer och ett linjeutbud som ingen annan nordisk hamn kommer i närheten av.

Utbudet av hamntjänster är i det närmaste komplett; från container, ro/ro, olja, passagerartrafik och bilar till logistik, lagring och transporter på järnväg. Två separata och breda farleder bidrar till en säker insegling. Inseglingstid från öppen sjö till kaj är knappt 90 minuter. På följande sidor berättar vi mer om de fördelar vår storlek kan ge dig, i stora drag.



GÖTEBORGS LINJEUTBUD

NORDAMERIKA

Halifax, Kanada
Tacoma, USA
Portsmouth, USA
Charleston, USA
Brunswick, USA
Galveston, USA
Port Hueneme, USA

MELLANAMERIKA

Manzanillo, Mexico
Almirante, Panama
Puerto Limon, Costa Rica

AUSTRALIEN

Freemantle, Australien

Melbourne, Australien
Port Kembla, Australien
Brisbane, Australien

AFRIKA

Reunion, Reunion
Durban, Sydafrika
East London, Sydafrika
Tanger Med, Marocko

MELLANÖSTERN

Aquaba, Saudiarabien
Jeddah, Saudiarabien
Dammam, Saudiarabien
Kuwait, Kuwait
Doha, Qatar

Abu Dhabi, Förenade
Arabemiraten

Dubai, Förenade Arabemiraten
Port Sultan Quaboos, Oman
Salalah, Oman

FJÄRRAN ÖSTERN

Mundra, Indien
Nhava Sheva, Indien
Colombo, Sri Lanka
Singapore, Singapore
Tanjung Pelepas, Malaysia
Hong Kong, Kina

Yantian, Kina
Kaohsiung, Kina
Ningbo, Kina
Shanghai, Kina
Shimizu, Japan
Kobe, Japan
Nagoya, Japan
Yokohama, Japan

EUROPA

Kemi, Finland
Oulo, Finland
Rauma, Finland
Helsingfors, Finland
Kotka, Finland
St Petersburg, Ryssland



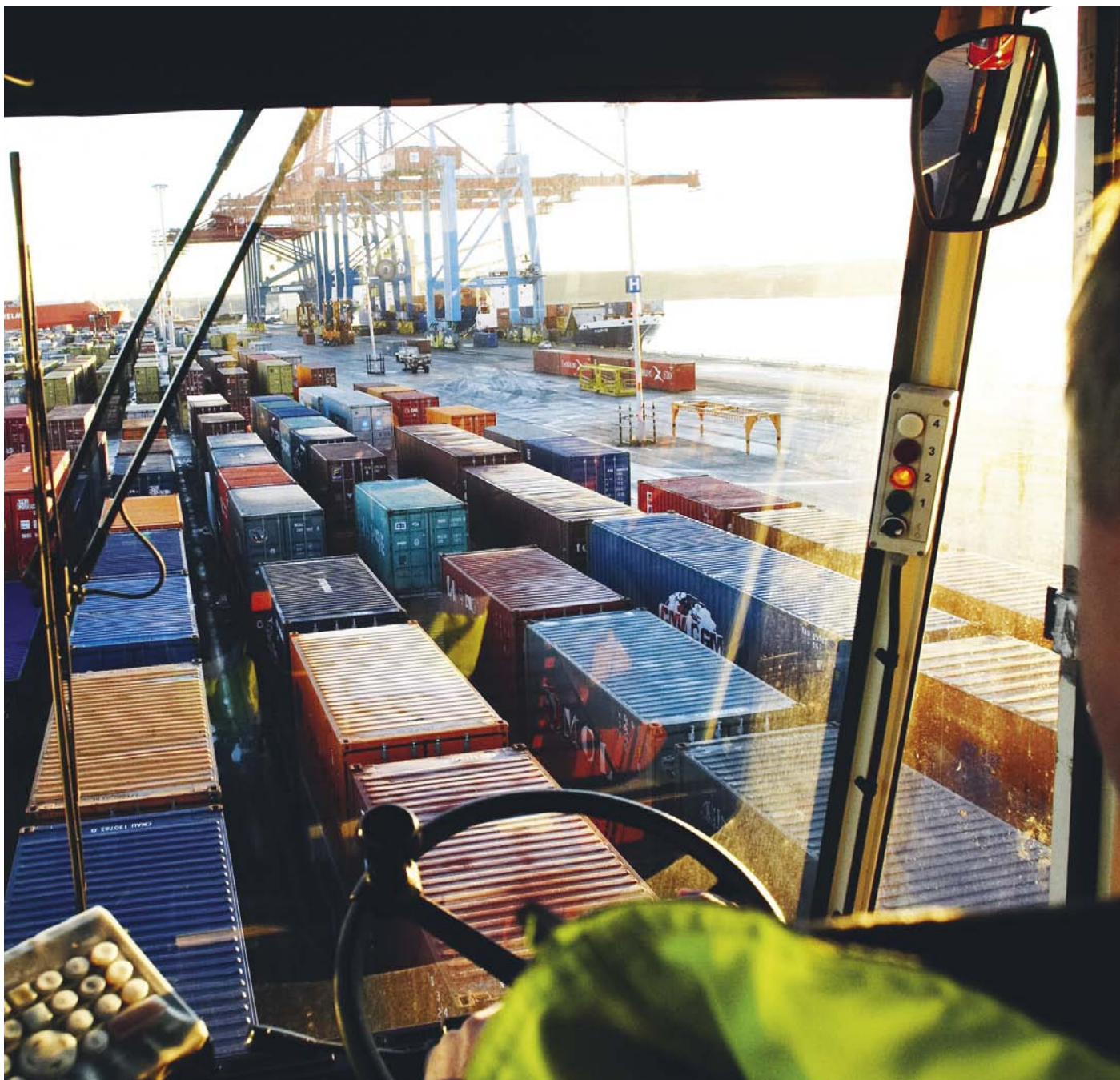
Klaipėda, Litauen
Gdansk, Polen
Gävle, Sverige
Helsingborg, Sverige
Fredrikstad, Norge
Oslo, Norge
Drammen, Norge
Brevik, Norge
Köpenhamn, Danmark
Fredrikshamn, Danmark
Århus, Danmark
Fredericia, Danmark
Kiel, Tyskland
Travemünde, Tyskland
Hamburg, Tyskland
Bremerhaven, Tyskland

Amsterdam, Nederländerna
Rotterdam, Nederländerna
Antwerpen, Belgien
Zeebrugge, Belgien
Gent, Belgien
Felixstowe, Storbritannien
Tilbury, Storbritannien
Southampton, Storbritannien
Immingham, Storbritannien
Teesport, Storbritannien
Newcastle, Storbritannien
Liverpool, Storbritannien
Le Havre, Frankrike
Bilbao, Spanien
Gijon, Spanien
Valencia, Spanien

Barcelona, Spanien
Leixoes, Portugal
Lissabon, Portugal
Gioia Tauro, Italien
Malta, Malta
Thessaloniki, Grekland
Pireus, Grekland
Avcilar, Turkiet
Ambarli, Turkiet
Istanbul, Turkiet
Gebze, Turkiet
Izmit Korfex, Turkiet
Gemlik, Turkiet
Izmir, Turkiet
Mersin, Turkiet

För exakt information om typ av trafik, gå in på <http://map.portgot.se>, där finns senast uppdaterade informationen om vårt linjeutbud. Göteborgs Hamn har även trafik med omlastning till destinationer runt om i hela världen. För information om destinationer med omlastning gå in på www.portgot.se, välj Tjänster/Linjekarta och öppna dokumentet "trafik med omlastning".

CONTAINER



KONKURRENSKRAFTIGA TRANSPORTLÖSNINGAR

I Göteborg ligger Nordens största containerhamn – den enda i Sverige som trafikeras av oceangående fartyg. Godset kommer från alla världsdelar – eller är på väg till desamma. Antingen direkt, med oceanfartyg eller med feederfartyg via kontinenten. För att möta alla olika behov har Skandia Container Terminal AB som ansvarar för driften i containerhamnen, speciella resurser och kompetenser.

Tio kajplatser erbjuder ett vattendjup över 14 meter och hamnen är öppen 24 timmar om dygnet, året runt. Containerar är möjliga att hämta ut inom 30 minuter från lossning. Kajproduktivitet för oceangående fartyg ligger på minst 100 enheter per timme. Det finns stort fokus på utveckling inom distribution via järnväg och väg. Bland annat finns det 26 dagliga järnvägsförbindelser mellan Göteborgs Hamn och logistikorter i Sverige och Norge.



SAMVERKAN EFFEKTIVISERAR

Göteborgs Oljehamn är Nordens största allmänna oljehamn. Hamnen tillhandahåller mark för depåer och kajer, utrustning för att lasta och lossa samt bunkra olja. I Oljehamnen samordnas också miljö- och säkerhetsverksamheten samt arbetsmiljön. I Tors hamnen lossas ungefär hälften av all råolja som tas in i Sverige. I de två andra oljehamnarna Skarvik och Rya lastas och lossas raffinerade oljeprodukter, kemikalier och en mindre mängd råolja. Dessutom finns här Sveriges största depåverksamhet som försörjer hela Västsverige med bland annat bensin och diesel. Miljöfrågorna är ständigt i centrum i Oljehamnen som för ett proaktivt miljöarbete tillsammans med myndigheter och de företag som är verksamma inom hamnområdet. Det har bland annat bidragit till kraftigt minskade gasutsläpp i luften.

En nära samverkan mellan Oljehamnen och aktörerna borgar för utveckling och effektivisering.

Tre stora raffinaderier ligger i direkt anslutning till hamnen. De färdiga produkterna levereras till både svensk och utländsk marknad. Andra viktiga kundkategorier är de oberoende lagringsföretagen samt övriga bensinbolag. Numera är Göteborgs Hamn även omlastningsnav för råolja från Baltikum. Mellanlagringen som sker i bergtrum och cisterner, består av kemiska produkter, bensin, förnyelsebara produkter som etanol och bio-oljor samt andra petroleumprodukter.

Göteborgs geografiska läge och tillgänglig kapacitet skapar förutsättningar för att ta ännu större transitvolym och fortsätta vara en betydande olje- och energihub för norra Europa.



SNABB GODSOMSÄTTNING AV RULLANDE LAST

Ro/ro-hanteringen i Göteborgs hamn karaktäriseras av snabb, balanserad godsomsättning av rullande last i totalt fem terminaler och 14 ro/ro-kajer. Fartyg till och från kontinenten, Storbritannien, Finland och Danmark lastas och lossas med hög precision och kvalitet på godsflödena. Kontinuerlig teknikutveckling sker för att möta kundernas allt högre ställda effektivitetskrav där korta ledtider är ett måste.

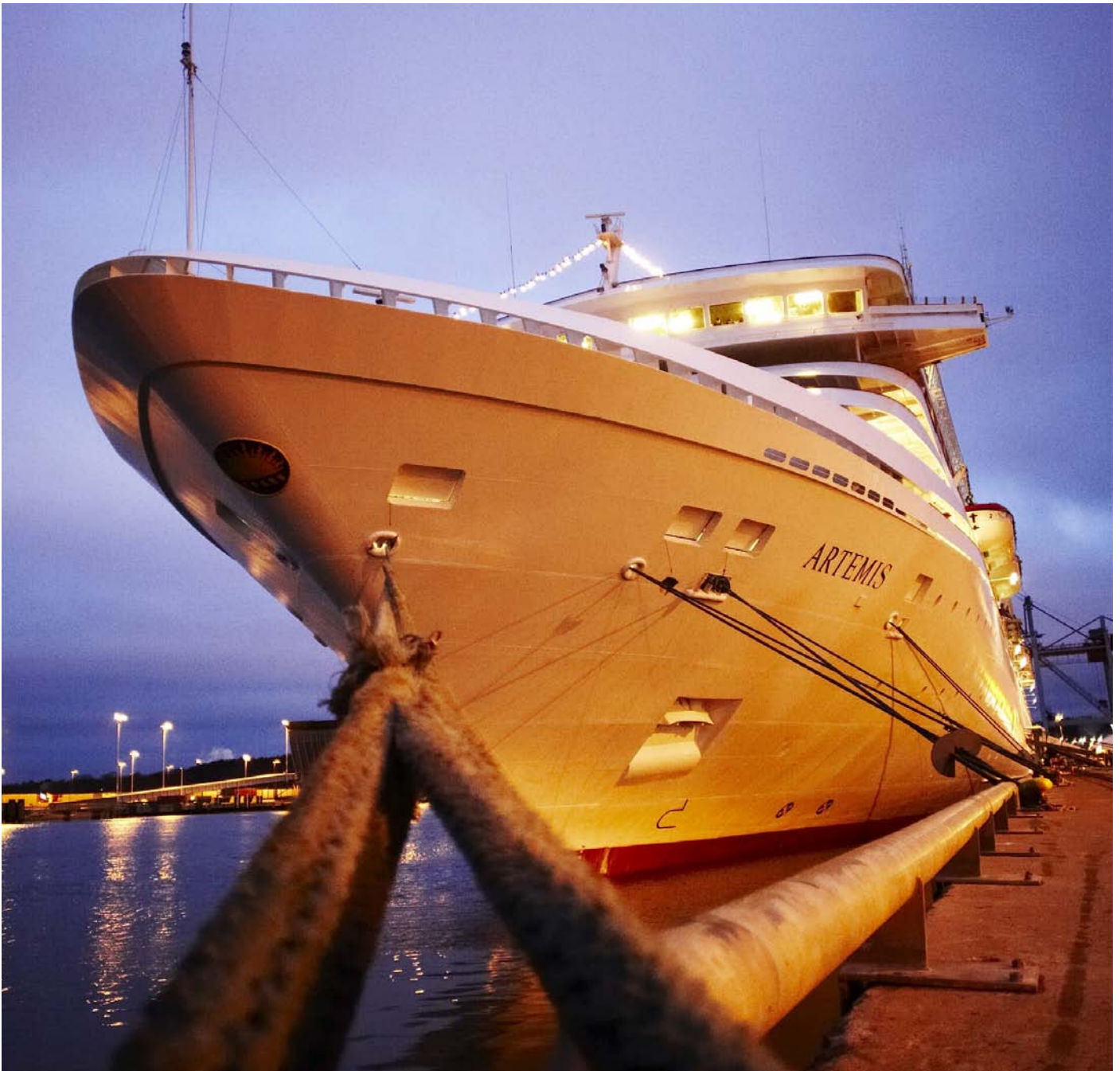
Tillsammans med kunderna skapas konkurrenskraftiga transportlösningar med fokus på såväl generella lastbärare som kundanpassade intermodala flöden*) av papper och stål. Älvsborg Ro/ro AB sköter driften i ro/ro-terminalen och agerar partner i dessa system. På så sätt tar terminalen och hamnen en tydlig roll i logistikkedjan.

En annan viktig del av hamnens ro/ro-tjänst är hanteringen av nyproducerade fordon över kaj, till både transoceana och europeiska marknader.

Även Stena Line med sin frekventa ro/pax-trafik är stor terminaloperatör och sedan många år en välkänd profil i Göteborgs hamn.

**) Intermodala flöden = samma lastbärare behålls inom två eller fler transportslag.*

PASSAGERARE



KRAFTIGT ÖKANDE KRYSSNINGSTRAFIK

Varje år tar drygt två miljoner passagerare vägen via Göteborg. Passagerartrafiken sätter Göteborg på kartan som attraktiv turiststad och ger dessutom stadens näringsliv inkomster.

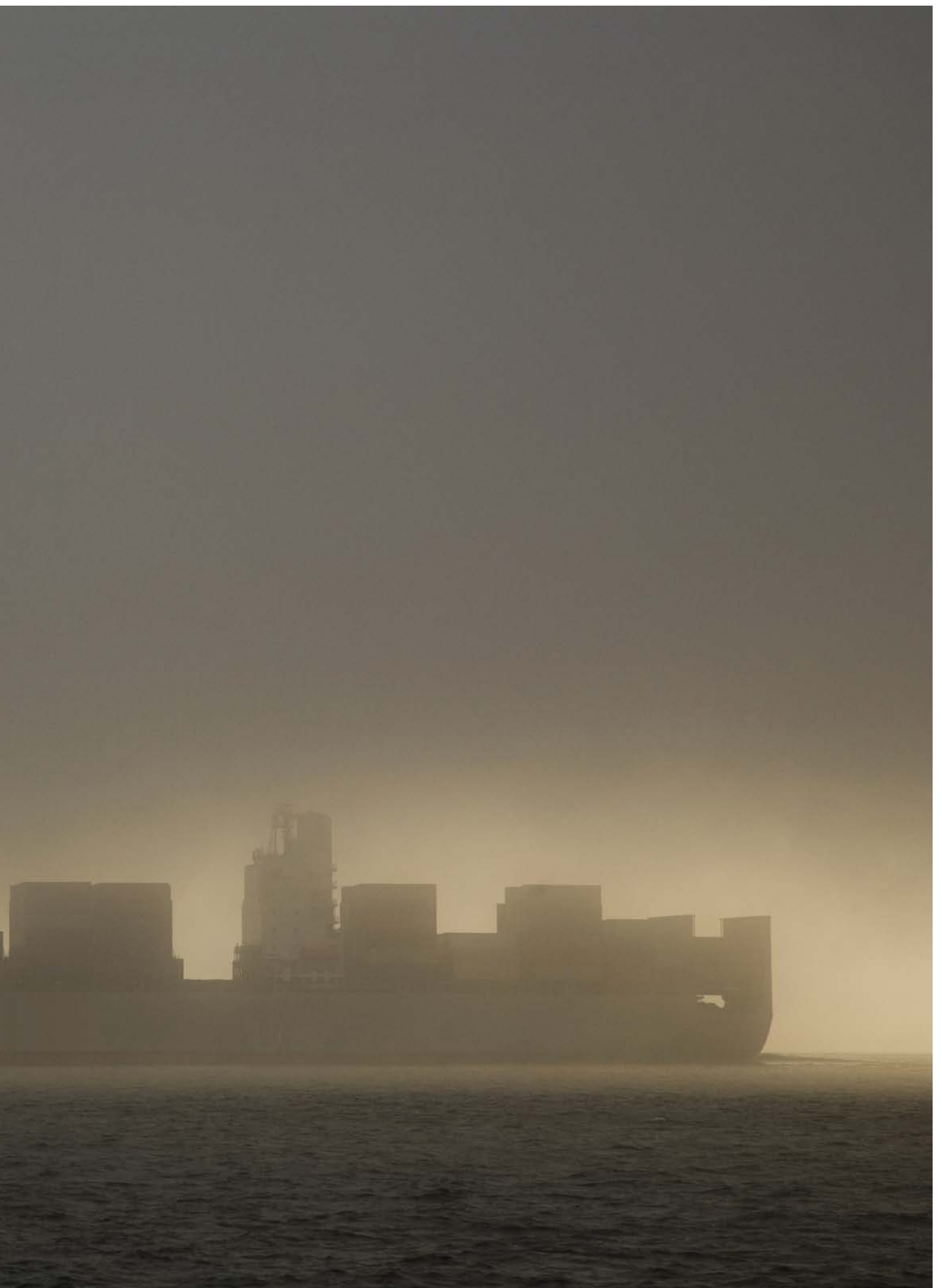
Stena Line är det dominerande färjerederiet som tack vare hög frekvens är en viktig ro/ro-aktör.

Såväl färjeterminaler samt kryssningsterminal är koncentrerade till de stadsnära innerhamnarna. De allra största kryssningsfartygen lägger till i Ytterhamnen.

Antalet kryssningsanlöp har stigit kraftigt de senaste åren och ligger nu på drygt 40 per år. Samtidigt har hamnen kapacitet att ta emot betydligt fler kryssningsfartyg än i dagsläget. I ett gemensamt projekt arbetar Göteborgs Hamn och Göteborg & Co aktivt

för att göra Göteborg till en känd och framgångsrik kryssningsdestination. Hamnen är även medlem i Cruise Baltic, som koordinerar den ökande efterfrågan från kryssningsrederierna. I samarbetet ingår 27 destinationer och 10 östersjöländer. Genom medlemskapet i Cruise Baltic utvidgar Göteborg sitt nätverk och ökar samtidigt sin attraktionskraft, både som hamn och destination.





JÄRNVÄG



ALLT MER GODS PÅ JÄRNVÄG

Godsspåren till och från hamnområdet är de mest frekvent använda spåren i Sverige. Dessutom är hamnen en av landets största järnvägsstationer. Varje dag avgår och anländer fler än 70 tåg till Göteborgs Hamn till och från de största städerna i Sverige och Norge. Den elektrifierade Hamnbanan har skapat mer miljökloka transporter samtidigt som "on-dock"-terminalen ger en effektiv omlastning direkt på kajen. De 26 tågpendlarna i konceptet RAILPORT Scandinavia samt de kundanpassade heltågssystem (med bilar, olja, stål, papper och bananer), som idag utgår från

Göteborgs Hamn, är viktiga kuggar i hamnens uttalade ambition att frakta allt mer gods på järnväg. Tågpendlarna ansluter till så kallade Dry Ports*) i de viktigaste logistikorterna runt om i Sverige och Norge. Detta skapar konkurrenskraftiga transportlösningar med Göteborgs Hamn som nav. Pendlarna har etablerats och utvecklas i samarbete med ett antal järnvägsoperatörer.

*) Sjö- eller inlandsterminal med frekvent tågförbindelse med Göteborgs Hamn.



GÖTEBORGS HAMNS JÄRNVÄGSSYSTEM

På sju år har volymerna på tåg mer än tredubblats och sedan 2002 har tågpendlarna ökat från 2 till 26. Mer än hälften av allt gods till och från Göteborgs Hamn går med järnväg. För Göteborgs

Hamns satsningar på järnvägspendlarna tilldelades Hamnen Pegasus-priset och Future Transport Award under 2009.

BILAR



TOTALSERVICE OCH FREKVENTA FLÖDEN

Varje år passerar ca 200.000 nya bilar över Göteborgs hamns kajer – till eller från övriga världen. Ungefär en tredjedel av dessa, bestående av 15 olika bilmärken, hanteras av Gothenburg Car Terminal AB. Förutom de kajnära aktiviteterna som att lasta och lossa, erbjuds även uppställning och lagring samt PDI-tjänster, vilket innebär anpassning av bilmodellerna så de motsvarar landets lagar och marknadens krav. Även ett stort antal begagnade importbilar tar vägen över Göteborgs hamn.

Ytterligare faktorer som bidrar till Göteborgs hamns position som en av Nordens ledande bilhamnar är att det finns frekventa fartygsanlöp i både inom- och utomeuropeisk trafik, vilket gör hamnen attraktiv för biltillverkare. Den geografiska närheten till

de stora bilfabrikerna i Sverige skapar möjligheter för redarna att få last båda vägarna. Inom Gothenburg Car Terminal AB finns det specifika områden för hantering av bilar med kajer, järnvägstransporter, uppställningsytor samt två PDI-anläggningar. Erfarenhet och kunskap har dessutom gett ett väl utarbetat distributionssystem till bilåterförsäljarna i hela Norden. En hög säkerhet och god kvalitet i utförandet är viktiga krav som terminalen efterlever.



EN MILJÖKLOK LÄNK I LOGISTIKKEDJAN

Som stor hamn har vi ett stort ansvar att förvalta den omgivning vi verkar i för minsta möjliga negativa miljöpåverkan. Göteborgs Hamn arbetar proaktivt på miljöfrågor och har investerat i en rad av miljösparande åtgärder.

Göteborgs Hamn var först i världen med att, i nära samarbete med en stor kund, erbjuda elanslutning med högspänning för fraktfartyg. För att försäkra att den landanslutna elen är så miljövänlig som möjligt har Hamnen två vindkraftverk som försörjer fartygen med el. Våren 2008 tilldelades Göteborgs Hamn "Clean Seas Award" för arbetet med landanslutna fartygsel. Priset, som delas ut av Lloyd's List, tilldelas företag eller organisationer som bidrar stort till att sjöfartens föroreningar minskar.

Hamnens satsning på järnväg är också i linje med vårt miljö-tänkande. Mängden gods som tar tåget har ökat kraftigt de senaste åren. Förra året sparades 50.000 ton koldioxid genom att gods transporterades till och från Göteborgs Hamn på tåg istället för på lastbil. Det motsvarar 10.000 varv runt jorden för en personbil.

Ytterligare miljöbesparande åtgärder som rönt framgång är gasåtervinning vid fartygslastning samt miljödifferierad hamntaxa.

Göteborgs Hamn arbetar lokalt, regionalt och globalt med miljöfrågor genom att medverka i olika nätverk, projekt och organisationer såsom World Port Climate Initiative. Tillsammans med våra kunder utvecklar vi dessutom samarbetsprojekt för hållbara affärer.



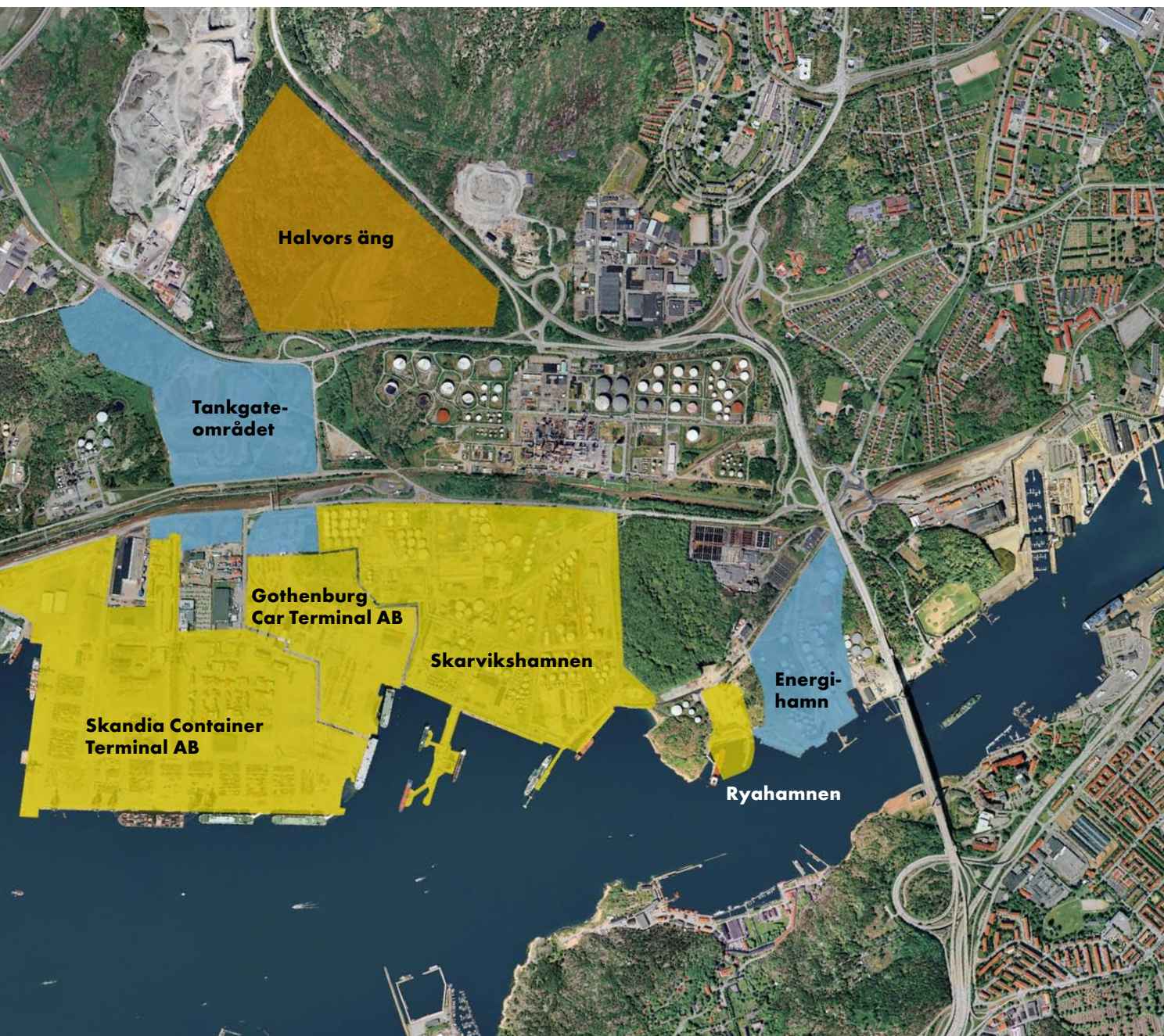
EN HAMN MED FRAMTIDSPOTENTIAL

Även om investeringstakten varit hög i Göteborgs Hamn under det senaste decenniet, krävs en fortsatt målmedveten satsning. Detta för att öka hamnens konkurrenskraft, men också för att utnyttja de kommande affärsmöjligheterna. Utbyggnaden kommer att ske stegvis. Bakgrunden till ovanstående möjliga expansionsområden har sin grund i planbeskrivningen för ytterhamnarna.

NÄRINFRASTRUKTUR

Inom Tankgateområdet byggs en ny infart till hamnen med planskildhet över Skandiabangården. Beräknas klart under 2013.

En omfattande utveckling av både väg- och järnvägsinfrastruktur är också nödvändig för godsets vidaretransporter. Ett antal viktiga projekt är redan på gång: dubbelspår på Hamnbanan och ny Marieholmsbro för järnvägstransporter. På vägsidan får Torslandavägen kapacitetsförbättringar. En Parthallsförbindelse tillsammans med ny vägförbindelse över älven samt bättre kapacitet i Bräckemotet är också av vikt.



Befintliga terminaler ■

Torshamnen • Älvsborg Ro/ro AB • Skandia Container Terminal AB • Gothenburg Car Terminal AB • Skarvikshamnen
Ryahamnen

Pågående expansion ■

Tankgateområdet

Kundernas växande önskemål om hamnnära logistikområden som skapar volymer över kaj är möjliga att tillgodose genom att exploatera det sk Tankgateområdet. Klart under 2013.

Energihamn

Göteborg Energis utbyggnad av GoBiGas gasanläggning är under projektering. I framtiden kan även andra energislag finnas på detta område.

Steg 1 ■

Arendal 2

Området intill nuvarande Arendal skulle kunna fungera som en utbyggnad av ro/ro-verksamheten eller en ny lokalisering av bilhanteringen – eller en kombination av båda.

Steg 2 ■

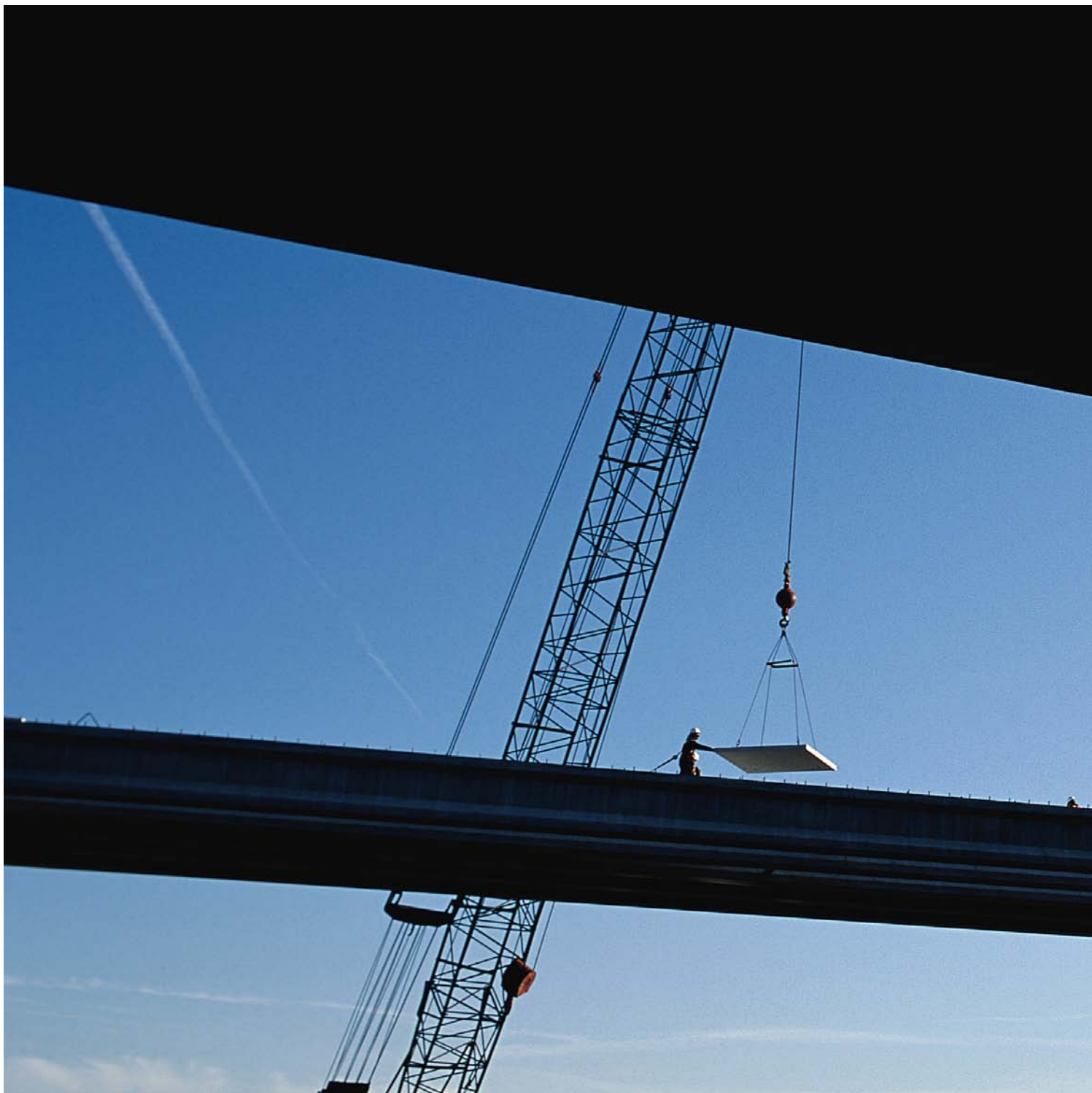
Halvors Äng • Risholmen

Risholmsområdet skulle kunna användas till en utvecklad terminalyta/uppställningsyta eller LNG (flytande naturgas)/övrig energianläggning. Halvors Äng har ett optimalt läge för utveckling av kundernas logistikområden.

Steg 3 ■

Torshamnen 2 • Arendal 3 • Ardalsberget • Arkenberget

I en avlägsen framtid kan dessa områden utvecklas vid behov av ytterligare terminalområden.



NYA VINDAR BLÅSER

Verksamheten i Göteborgs Hamn är numera uppdelad i ett hamnbolag samt flera terminalbolag, som så småningom ska drivas av externa operatörer. Terminalbolagen ansvarar för godshanteringen i respektive terminal och köper rätten att använda hamnens kajer och terminaler. Hamnbolaget kommer att skapa förutsättningar för ett starkt, effektivt och hållbart skandinaviskt godsnav. Rollen är

att marknadsföra och utveckla godsnavet, vara en bra hyresvärd för operatörerna samt sköta trafikledning och verksamheten i oljehamnen. Göteborgs Hamn har därmed utvecklats och tagit ytterligare ett steg mot sin vision att vara det självklara godsnavet för sjötransporter i norra Europa.



ALLT TALAR FÖR TILLVÄXT

Framtidsscenarierna pekar på en hög tillväxt och ökande konsumtion runt om i världen. Detta trots ett och annat hack i tillväxtkurvan.

Följer volymökningarna de senaste tio årens utveckling av världshandeln handlar det om en tillväxt på ca 2 procent per år. Dessutom befinner sig Baltikum med några av världens mest snabbväxande marknader i vårt nära grannskap. Att Sveriges roll som transit- och exportland med tiden kommer att öka är därför ingen kvalificerad gissning.

I konkurrens med Europas storhamnar finns det faktorer som talar för Göteborg. Till exempel vår kapacitet att växa både på land och till sjöss. Den goda utvecklingen av containervolymer och ro/ro-

kortsjö samt vår "energihamn" som står redo för nya energiråvaror. Våra välutvecklade försörjningssystem både på land och till sjöss är också en faktor att räkna med.

Ytterligare ett intressant förhållande är att vi klarat sig bättre än många av våra konkurrenter under världsekonominns senaste djupdykning. En orsak till detta är en god balans mellan export och import, vilket gör att redare kan få last i båda riktningarna. Slutatsen av detta är att vi kan behålla attraktionskraft även i nedgång.

I snart 400 år har tillväxtkurvan pekat uppåt i Göteborgs hamn. En god tradition väl värd att bevara!



**GÖTEBORGS
HAMN**

THE PORT OF SCANDINAVIA

Göteborgs Hamn, 403 38 Göteborg. Telefon 031-731 20 00, fax 031-731 22 51. www.portgot.se